

Közel 1300 pályázatról döntött az Előadó-művészeti Kollégium

„Várom, hogy egyre több olyan pályázat érkezzen, ahol együtt szerepel a zenész, a táncos, és a színész.”

A Nemzeti Kulturális Alap (NKA) elnöke, L. Simon László kinevezése után, egyik első ténykedéseként átalakította a szakkollégiumi rendszert. Úgy fogalmazott: „a szakbarbárság ellen ható kollégiumi átalakítás jót tesz az egyébként túlzottan széttagolt, csak a saját szakmája érdekeit védő művész-társadalomnak”. (Zenekar 2011. 06.)

Az előadó-művészet területéről érkező pályázatokat egyetlen kuratórium hatáskörébe rendelte, amelynek vezetője Nagy Viktor lett. Riportunkkal arra keressük a választ, hogy milyen munkamódszerrel és milyen preferenciák mentén hozta meg döntéseit a vegyes kuratórium.

■ Milyen területek tartoznak az Előadó-művészeti kollégiumhoz, amelynek ön az elnöke?

– Három nagy terület van. Ezek közül a pályázatok száma és a megítélt összeg nagysága szerint a legnagyobb a zenei, a második a színházi, amely a kiemelt nemzeti színházaktól az alternatív formációkig rendkívül sokszínű nagy egység, a harmadik pedig a táncművészet területe, ami szintén nem kicsi. Ezt a három területet vonták össze, aminek nyilvánvaló előnyei vannak, hiszen ezek a műfajok sokszor párhuzamosan futnak, vagy fedik egymást, ami a mostani pályázatokból is sokszor kitűnt. Ezt a három területet összesen tíz kurátor képviseli. Négy a zenei területet, négy a színházakat, és kettő a táncművészetet. Ez az arány jelentkezik a beérkezett pályázatokban is. Az idei első kiírásra 1277 pályázat érkezett be, ebből 616 pályázat, tehát nagyjából a fele kapott támogatást, amelyre 388 millió forintot osztott szét a kuratórium.

■ Hogyan tudtak együtt dolgozni, képesek voltak az egyes szakkurátorok behatóan foglalkozni a társművészetek anyagával?

– Sokat gondolkoztunk rajta, végül kidolgoztunk egy rendszert, amely majd a későbbi munkánk alapját is képezheti. A három szakterület külön munkacsoportot alkot, ahol egy előzetes konzultáció alkalmával már megbeszéljük azokat a kritériumokat, amelyek alapján majd döntések születnek, és nagyjából meghatározzák, hogy a teljes kuratóriumnak mely pályázatokra tesznek majd javaslatot. A nagy kuratórium elé már ezek az átrostált pályázatok kerülnek. Ez a módszer nagyon bevált, hiszen minden területnek megvannak a maga szakemberei, az ő javaslataikat az esetek döntő többségében elfogadta a kuratórium. Sokszor merültek fel azonban kérdések, amikre vagy megfelelő magyarázat érkezett, vagy megvitattuk, de javaslatokat is tettünk, ami alapján döntéseket módosítani lehetett.

■ Magyarországi viszonylatban ezek elég szűk réteget érintő, zárt szakmák. Elég könnyű az ismert produkciónak döntést hozni. Találkoztak-e ismeretlenekkel, amikor nem igazán tudtak hozzászólni, hogy ez jó lehet-e vagy sem?

– Igazából ilyen nem volt. Mindig akadt legalább egy kurátor, akinek információja, rálátása volt, és ha nem is a produkciónak, de az együttest vagy annak több résztvevőjét ismerte. Olyan is van, hogy új név alatt alakulnak különböző formációk, de ott is kiderül a személyi összetételről, hogy színvonalas dologról van szó, vagy sem. Beadhat valaki egy kiváló pályázatot, de ha nem olyan emberek állnak mögötte, akikről a szakma biztosan tudja, hogy a produkció magas színvonalon fog megvalósulni, akkor nem kapja meg a támogatást.

■ L. Simon László novemberben úgy nyilatkozott a Zenekarnak, hogy 2012-ben egymilliárd forinttal több pénzből gazdálkodhatnak. Jelentkezett-e ez a többlet az év első felében, a tavaszi pályázatoknál?

– Számszerűen nem tudnám megmondani, de valóban több pénz áll a rendelkezésünkre, mint eddig.

■ A megpályázott összeg valahány százalékát a pályázóknak be kellett fizetniük. Mi lesz ezzel a pénzzel?

– Ez minimum 5000 Forint, vagy az igényelt összeg egy százaléka. Szemben az eddigi gyakorlattal, most minden pályázónak be kellett fizetnie ezt az összeget. Ennek az egyik értelme, hogy csökkentjük a felesleges pályázatok számát, mert, bár ötezer forint nem tűnik nagy összegnek, de ha valaki négy vagy nyolc millió forintra pályázik, akkor meggondolja, hogy kockáztatja-e a negyven illetve nyolcvanezer forintot, mivel ezt az összeget sikertelen pályázat esetén nem kapja vissza. A nevezési összegek

ugyanabba a kasszába folynak be, amelyből pályázatokat tudunk támogatni. Ebből a visszafolyt pénzből hosszú távon nagyon sok támogatást lehet nyújtani, hiszen nagyon sok együttesnek az ötszáz ezer vagy egymillió forint is óriási segítség.

■ Van olyan kikötés, hogy egy pályázónak mennyi önerővel kell rendelkeznie egy adott pályázathoz?

– Több típusú pályázat létezik, van, ahol kikötik az önerő meglétét, van, ahol nem. Előfordul, de nagyon ritka, hogy olyan projektekre pályáznak, amelyeknek semmilyen anyagi alapja nincsen. A több millió forintos pályázatoknál szükséges az anyagi háttér. Magam is részt vettem több olyan ellenőrzésen, ahol meggyőződtem az önerő és az elnyert összeg sorsáról, ezt a kurátorok pénzügyi szakemberek segítségével időről-időre ellenőrzik.

■ L. Simon László azt is mondta, hogy szeretné csökkenteni az adminisztrációs terheket, költségeket. Hogy érzi, ebből mi valósult meg?

– A kuratóriumok számának csökkenése már önmagában jelentős költségcsökkenést kellett, hogy eredményezzen. Erről számokat nem tudnék mondani, de tény, hogy huszonegy helyett most kilenc kuratórium működik, és a kurátorok száma is csökkent. Az NKA szeretné bevezetni az elektronikus pályázati rendszert, illetve a pályázatok is elektronikus úton kerülnek a kurátorokhoz. Ez szerintem óriási csökkentés fog eredményezni az adminisztráció terén is. Amikor megkaptam a pályázati csomagot, amely hat hatalmas doboz volt, elgondolkodtam, hogy hány embernek mennyit kellett dolgoznia, amíg ezt a pályázattalmenyiséget fénymásolta, rendszerezte, dobozokba rakta, postázta a kurátoroknak. Mennyibe kerülhetett a festék, a papír, az emberi munkaerő, amit az elektronikus út bevezetésével jelentősen csökkenteni lehet majd.

■ A pályázattal formájában, tartalmában szándékoznak-e valami változtatást javasolni?

– Az NKA-nak van egy új középtávú stratégiája, amelyet áprilisban hagytak jóvá. Itt azért nem részletezném, mert olvasható az NKA honlapján. Ennek alapján a kuratóriumok ki fogják dolgozni a saját stratégiájukat. Természetesen ez ránk is vonatkozik,

nekünk is új szemléletmódot kell kitalálnunk, illetve majd a gyakorlatban megvalósítanunk, hiszen önmagában az, hogy három művészeti ág így egyben működik, már fellazította az eddig létező formákat és kereteket. Ki kell találnunk azokat a rendszereket, amelyek máshogy közelítik meg a támogatási formákat. Erre példát a színházakra mondanék, de ez ugyanúgy vonatkozna a zenei projektekre is. A színházak jó része komoly anyagi gondokkal küzd. Állami és önkormányzati támogatások mellett még pályáznak is. A színházi törvény most tággalra nyitotta a kapukat, ezért egyre többen pályázhatnak. Az eddig sem túl magas támogatási összegek még inkább elaprózódnak, ezáltal egyre kevesebb pénzt tudnak a színházak elnyerni. Ki kellene találni egy olyan rendszert, ahol a színházak összefogni kényyszerülnek, és akár évekre előre kidolgozni egy stratégiát, amelynek mentén közösen tudnak megvalósítani produkciókat. Tehát a pénzek elaprózása helyett olyan koprodukciókat kéne létrehozni, amelyeket nagyobb összegekkel lehetne támogatni. Erre az együttműködésre például az operajátszás területén is szükség lenne. Az opera egy költséges műfaj, kevés helyen tudnak erre pénzt előteremteni. Egy vidéki színházban annyiszor tudnak eljátszani egy operát, ahány bérlet van. Bérleten kívül már nagyon nehéz egy operát eladni, legyen az a Hoffmann meséi, vagy a Bánk bán. Ugyanakkor a létrehozása (jogdíjak, díszlet, jelmez, a karmester stb.) nagyon sok pénzbe kerül. Ráadásul ma már nincsenek olyan énekesek, akik státuszban vannak, és a fizetésükért énekelnek, hanem komoly pénzekért kell vendégénekeseket szerződtetni. Ha készülne egy három éves együttműködési szerződés színházak között, akkor a betanult operát körbe lehetne vinni, egy nagyobb támogatásból több helyszínen valósulhatna meg a produkció. Óriási nehézségekkel küzd a kortárs magyar operajátszás. Annak, hogy egy színház bemutasson egy kortárs magyar operát, az esélye a nullával egyenlő. Félnék a közönség reakciójától, másrészt komoly anyagi kockázattal jár, amely nem biztos, hogy megtérül. Ugyanakkor, ha a színházak összefognának, és egy három éves periódusban előre tervezhető módon műsorra tűznék, akkor a kortárs operák bemutatására is lenne lehetőség. A zenei kuratórium már tavaly is kiírt új magyar, egyfelvonásos operákra pályázatot, ahol voltak is nyertesek, de a díjnyertes műveket jó lenne be is mutatni. Tehát nagyobb volumenű dolgokban kéne gondolkodni, amely meglátszana az országban, és

meglátszana külföld felé is. A magyar kultúrát nem csak itthon, hanem szerte a világban képviselni kéne. Az a véleményem, hogy ide-oda elszórt másfél milliókkal ezt nem lehet láthatóvá tenni, mert az ekkora összegek a színházak, zenekarok amúgy is szűkös költségvetésében csak foltozgatásra elegendők. A szemléletváltásra a zene és a tánc területén – a maga módján – egyformán szükség lenne.

■ Konkrét javaslatokkal fognak előállni a következő pályázati kiírásokra?

– Június 21-én ülünk össze legközelebb, akkor beszéljük meg a következő kiírások lényeges szempontjait. Részint a kiírás pontatlanságait szeretnénk kiküszöbölni, részint az eddig említett tartalmi változtatásokat szeretnénk egyre inkább belevinni a pályázattal rendszerbe. Nem lehet mechanikusan az elmúlt éveket másolni.

■ A támogatási összegek csekély határfokú felhasználása az is, ha egy produkció csak nagyon kevesekhez jut el. Kiderülhet egy pályázathoz, hogy hány embert akar megszólítani?

– A pályázatok nagy részében kell egy olyan tervezetet is adni, amely a nézőszámra vonatkozik. A kuratóriumnak az a véleménye, hogy nem érdemes olyan produkciót támogatni, amely csak 50-60 emberhez jut el. Sokszor egyébként nem csak a csekély érdeklődéssel van baj, hanem, hogy nincs a megfelelő forma sem megteremtve. A kortárszenei koncerteken például, ahol az előbb említettekhez hasonlóan nem a sötét pincékben néhány embernek szóló alkalmakat kéne támogatni, hanem egy megfelelő környezetben, megfelelő fórumot kéne teremteni, ahol több pénzből nívósabb, szélesebb rétegeket megszólító eseményeket lehetne szervezni.

■ A profi hangversenyrendezők, a nagy szimfonikus zenekarok sokkal inkább alkalmasak ezekre a nagy volumenű, és megfelelő minőségű koncertek létrehozására. Az ő pályázataik nem visznek el túl sok pénzt a kiosztható keretből?

– A jelenlegi elosztásban azt tapasztalom, hogy a komoly területi elosztásban létező Filharmóniai egységek igazából nem kapnak nagy pénzt, de mindenki kap. Egy sokszor átgondolt döntés alapján ez tulajdonképpen a zenekaroknál is érvényesül. Zárójelben megjegyzem, hogy nem mindig felhőtlen a

viszony egy vidéki szimfonikus zenekar és a helyi Filharmónia kirendeltsége között. Sokszor a helyi erők szeretnék meghatározni egy város zenei életét, viszont ha jól működik a Filharmónia, akkor ott rengeteg művész fordulhat meg, és színes programokkal tud változatos műsort szolgáltatni. Itt nagyon nehéz igazságot tenni. Szeretnénk döntani a vidéki együtteseket, de az NKA tulajdonképpen a vetélytársat is támogatja.

■ *Nagyon sok szempont van, tehát nincs soba mindenkinek tetsző igazságos elosztás. Ön, személy szerint – ha lett volna rá lehetőség – adott volna többeknek több pénzt?*

– Igen. Azt helyeslem, hogy az 1277-ből csak 616 pályázat nyert, mert ezt a döntést nagyon szigorú kritériumok alapján hoztuk meg. De a nyerteseknek minden kurátor sokkal több pénzt adott volna. Nemcsak a zenei területen, hiszen tudjuk, hogy vannak színházi társulatok, táncgyüttesek, amelyek a pusztá létükért küzdenek. Mivel tudjuk, hogy értékeket teremtenek, ezért akár a dupláját is szívesen odaadtuk volna. Egyszer-kétszer történt meg, hogy vajszívünk volt, és egy kevésbé nívósnak tűnő produkciót támogattunk, csak azért, hogy életben tarthassunk egy együttest, de jeleztük, hogy odafigyelünk rájuk, figyelemmel kísérjük a munkájukat, esetleg javaslatot teszünk a további pályázataiknál, mert a végelenségig nem tudunk rájuk segíteni.

■ *Milyen tanácsot tudna adni a következő kiírásra jelentkező pályázóknak?*

– Először is kell írni egy ütőképes, jó pályázatot, amiben van fantázia. Alapműködésre nem érdemes pénzt kérni. Azt kell tudni megindokolni, mi az a plusz, amire a pályázó a pénzt szeretné. Nem akarom nevesíteni, de vannak rendkívül jó anyagi helyzetben levő együttesek, akár zenei, akár színházi téren, amelyeknél a profi pályázat is megütközést keltett. Viszont vannak gyengébben megírt pályázatok, amelyek mögött szerény lehetőségű, de tehetséges kezdeményezések vannak, ilyenkor szeretnénk segíteni, milyen módon kell pályázni, mire kell támogatást kérni.

■ *Volt olyan pályázat, amit személy szerint Ön első ránézésre elutasított?*

– Igen, volt ilyen is. Nagyon sokan próbálkoznak, hangzatos címeikkel, sztereotípiákkal, de hamar kiderül, hogy nincs mögötte

tartalom. Szó volt az előbb a meglévő anyagi tőkéről, de nem csak ez kell egy jó pályázathoz, hanem szellemi tőke is.

■ *Magyarán ki lehet szűrni a megélhetési pályázatokat?*

– Igen, az a legrosszabb, amikor egy tetzetős külsín alatt nincs semmi.

■ *A pályázat elkészítésekor meg is kell foglalmazni a tervezett produkció részleteit, a támogatás igénylésének okát. Kinek van rá ideje, hogy ezt a több száz szöveget végigolvasssa?*

– Én például az összes színházi és táncos pályázat szövegét elolvastam, a zeneit nem, de ott is volt olyan, amibe beleolvastam, mert érdekelt. Ezek a kis leírások nagyon fontos részét képezik egy pályázatnak, mert például egy viszonylag ismeretlenebb együttesről ezen keresztül sok mindent meg lehet ismerni, illetve innen lehet információra szert tenni a résztvevőket illetően, ami nagyon sokat elárul.

■ *Ellenőrzik-e, hogy a pályázó a kapott támogatást milyen módon használja fel?*

– Minden kurátornak kötelessége egy adott mennyiségű személyes ellenőrzésen részt venni. Eddig én kétszer voltam ilyen ellenőrzésen, egy művelődési intézménynél és egy színházban, és mind a két alkalommal meggyőződhettem róla, hogy a pénzt arra költötték, amire kapták, és a project sikeres volt. Először is, könnyen ellenőrizhető a kötelező dokumentáció alapján: hanganyagok, videofelvételek, stb. Nagyon komoly a hivatalos ellenőrzés, ami a számlákat, szerződéseket illeti. Ezek az ellenőrzéseken kívül úgy érzem, hogy a kurátorok erkölcsi kötelessége is, hogy a támogatott produkciók sikeréről személyesen is meggyőződjenek.

■ *Nem kis munka itt kurátornak lenni...*

– Valóban nem az. Engem eddig például nem nagyon lehetett látni az alternatív színházak környékén, de ezen most változtatnom kell.

■ *Ha a kortárs művészeteknél tartunk: hogy támogatni kell, az egyértelmű. Meg lehet-e állapítani egy zeneszerzői est vagy egy táncbemutató létjogosultságát? Lényegesen nehezebb lehet a kortárs produkciók sikerét előre lemérni, mint egy klasszikus, előre sejtethető kimenetelű előadásét.*

– Biztosra nem lehet menni, az igaz, de azt mégiscsak lehet sejteni – és ebben a kurátorok szinte mindig egyetértettek –, hogy hol folyik színvonalas munka. Ennek ellenére a kortárs művészetek támogatása valahol mindig bizonytalan kimenetelű, de a támogatásának szükségessége megkérdőjelezhetetlen. Soha nem lehet tudni, ki lesz a következő Béjart vagy Ligeti, ezért mindenképpen teret kell adni a próbálkozásoknak. Nem mindegy azonban, hogy milyen az a tér. Legyen meg a megfelelő szakmai háttér, dokumentációk, kritikák születessenek egy adott produkcióról, és ahogy már említettem, legyenek méltó fórumok, ahol egy zeneszerző vagy egy fiatal koreográfus méltó körülmények között tudja bemutatni a tudását. Ebből a szempontból az NKA-nak nagyon fontos és kitüntetett szerepe van, hiszen a kortárs művészet egyik legfőbb támogatója.

■ *Említette az alternatív színházakat, amelyek száma az elmúlt időszakban robbanásszerűen megnőtt. Van ennyi színházra igény, vagy látszik-e már egy fajta lemorzsolódás?*

– Szerintem nincs. A pályázatok elbírálásánál azonban az látszik, hogy ezek a színházak is lassan „beleöregednek” abba, hogy egész pontosan megítélhető legyen a színvonaluk. Akiknél nívós munka folyik, azok eddig is megmaradtak és a jövőben is dolgozni fognak, azok a formációk pedig, amelyek valamilyen oknál fogva sem a szakma sem a közönség érdeklődését különösebben nem keltik föl, azok le fognak morzsolódnak. Szerintem ez egy természetes folyamat, valahol a legtöbben alternatívként kezdi. A Megbukott zenekritikákban olvashatjuk az azóta már megmosolyogtató kritikát: „Kotkot-Kotkotkotkodály, Zoltánka, ne komponály!” Ezt ma már nem írná le senki. Vagy ha a Mahlerről vagy Wagnerről megjelent karikatúrákat nézem, és a közönségről készült rajzokat, amint bedugott fülekkel ültek, rájövök, akkor sem értette meg mindenki azonnal a kortárs zenét.

■ *A zenei, színházi és táncművészeti terület összehívása a pályázatadás terén valamilyen módon inspirálhatja a pályázókat, hogy vegyes produkciókat hozzanak létre?*

– Bízom abban, hogy a szakma nyitott szemekkel és fülekkel figyel, hogy mi zajlik az NKA-ban vagy a magyar kulturális életben, és lecsap erre a lehetőségre. Várom, hogy egyre több olyan pályázat érkezzen, ahol együtt szerepel a zenész, a táncos, és

a színész. A magam részéről, ha pályáznék, biztosan kitalálnék ilyen produciókat. Nagyon izgalmasnak találnám ezt a fajta új útkeresést. Remélem lesznek olyanok, akik ezt a lehetőség szintén megérint.

■ *Mikor lesz a következő kiírás?*

– Augusztus végén lesz a kiírás, és szeptember 28. lesz a beadási határidő.

■ *Mekkora lesz az elosztható összeg?*

– Minden jel arra mutat, hogy jóval több támogatást fogunk tudni odaítélni.

■ *Mit javasol annak, akinek a pályázata semmilyen támogatást nem kapott?*

– Ugyanúgy, ugyanarra nincs értelme pályázni. Mindenkinek magának kell átgondolnia, hogy legközelebb milyen módon pályázik, hiszen az elutasításoknál indoklás nem szerepel, ennyi pályázat esetében ez olyan munkával járna, ami elképzelhetetlen terhet jelentene az NKA-nak. Sajnos olyan is előfordult, hogy nagyon jó pályázatok súlyos formai hiba miatt estek ki a rostán.

■ *Szívesen végzi a kuratóriumi munkát?*

– Igen, bár az, hogy kaptam egy-két elégedetlenkedő telefont, némileg elvette a kedvet, de amiért nagyon hasznosnak tartom ezt a munkát, az egyrészt az, hogy együtt dolgozom a kurátor társaimmal, akik a maguk területén mind kiváló szakemberek, másrészt nagyon érdekes embereket, együtteseket ismerek meg, és olyan információkra teszek szert az előadói művészet terén, amelyek számomra nagyon hasznosak, pozitívan egészítik ki az én működési területemet. Nem utolsó sorban úgy érzem, hogy, ha nem automatikusan végzem a munkámat, akkor talán segítik a mai magyar kultúra ügyének továbbblendítésén. *Werner Judit*

„Arra vagyok kíváncsi, mit tudunk kezdeni ezzel a kategóriával”

Új bérlet, új cím, új feladatok Győrött

Növelte nézőszámát a Győri Filharmonikus Zenekar, olyannyira, hogy egy újabb bérletet is elindítanak a következő évadban. A sorozat Sándor János nevét viseli, nagy iránta az érdeklődés, akárcsak a többi bérlet iránt. Az együttes ismét különleges koncertekkel várja az érdeklődőket, és bíznak abban, hogy renthagyó programjaikkal még több embert tudnak megnyerni a zenének. Fúke Géza úgy véli, igazgató terveiből számosat megvalósított az elmúlt négy esztendőben, de rengeteg elképzelése van még a folytatáshoz is.

■ *A legnagyobb változás talán a következő szezonukban az, hogy az eddigi négy bérlet helyett a következő évadtól kezdve már öt sorozat közül válogathatnak az érdeklődők. Ez azt jelenti, egyre többen kíváncsiak az előadásaira?*

– Így van, nemcsak a koncertszámunk nő az igénynek köszönhetően, hanem tavaly témérdek alkalommal tettük ki a 'minden jegy elkelt'- táblát. Előfordult, hogy száznál is többen maradtak az utcán, ezért gondoltuk azt, hogy növelni kellene az előadások számát Győrben. Ezt egyrészt új programokkal, másrészt egyes hangversenyek ismétlésével próbáljuk megoldani. Minden zenekar más környezetben tevékenykedik, nem lehet más városokban működő modelleket alkalmazni, mi most ebbe vágunk bele. A bérlet eladások kapcsán már most le tudunk vonni néhány következtetést, amelyek rámutatnak arra, hogy milyen változtatásokkal tehetnénk hatékonyabbá és vonzóbbá a munkánkat. Három és fél hét alatt sikerült a tavalyi bérletszám kilencven százalékát újraértékesítenünk. Már akad olyan sorozat, amelyre az összes belépő elfogyott.

■ *Hogyan választottak nevet?*

– Sándor János és a Győri Filharmonikus Zenekar professzionálissá válása egymástól

elválaszthatatlan fogalmak. Ő volt az együttesünk első alapító-igazgató karnagya. Elévülhetetlen érdemei vannak a zenekarépítésben, munkássága és személye méltó arra, hogy egy bérlet viselje a nevét. A névhasználathoz Sándor János családja is örömmel járult hozzá, mind az együttes, mind a közönségünk nagy örömmel fogadta e névadást.

■ *Milyen tanulságokat szűrtek le a mostani bérletezés kapcsán?*

– Ami számunkra meglepő és örömteli, hogy sokkal nagyobb a bérletmegújítási kedv ebben az időszakban, mint korábban. A bérletezési időszak első felének derekán járunk, a nyári leállás alatt pontosítjuk az őszi kampánnyal kapcsolatos teendőket, mivel a számok jól alakulnak, át kell gondolni, át kell alakítani a tervet, ez azonban kellemes pluszfeladat.

■ *Megpróbálják a lebetetlent – írták a lapok, hiszen még vonzóbb programot állítanak össze, mint a korábbi éveken...*

– Biztos vagyok benne, hogy éppen az elmúlt szezonoknak köszönhető, hogy nagyobb a vásárlási kedv, mint korábban. Hosszú következetes munka hozhatja meg csak a gyümölcsét. A jó programok bizalmat ébresztenek a közönségben, ez a hall-